

TAKASBANK

SN. GENEL MÜDÜR, PARA VE SERMAYE PİYASALARI YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE,

Genel Mektup:255
(Krediler ve Borsa Para Piyasası Müdürlüğü)

İstanbul,12/05/2000

Değerli Üyemiz,Ortaklarımız,

KONU:Ödünç Menkul Kıymet Kredileri hk.

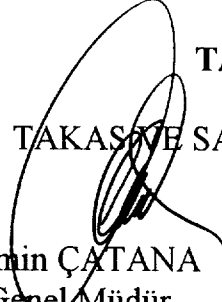
Uygulamakta olduğumuz Ödünç Menkul Kıymet Kredisi işlemlerinde, ödünç veren aracı kurumlar zaman zaman müşterilerinin kendilerine yönelttiği soru ve sorunları tarafımıza iletmektedirler.

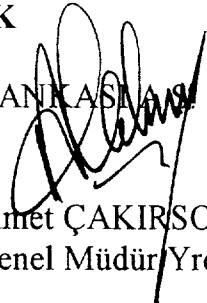
Aracı kurumlar son zamanlarda müşterileri tarafından kendilerine iletilen soruların özellikle, ödünç menkul kıymet işlemlerinin kesin alım-satım olup olmadığı konusunda yoğunlaştığını ve müşterilerinin ödünç verme işlemleri dolayısı ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 56. Maddesinin (D) fıkrasının 1 numaralı bendindeki üç ay sınırının bozulup bozulmadığı hususunda bilgilenecek istediklerini bildirmektedirler.

Bu yönde yoğun bir şekilde karşılaşılan sorular üzerine Bankamız tarafından konunun aydınlatılması amacıyla T.C.Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'ne yazılan yazıya, Bakanlık tarafından verilen cevap ektedir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.
Emin ÇATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.
Ahmet ÇAKIRSOY
Genel Müdür/Yrd.

Ek: T.C.Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü yazısı

ZMG/MA

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.43/4305- 197
KONU :

04.05.00* 21250

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş
Abide-i Hürriyet Caddesi
Mecidiyeköy Yolu Sok. NO:286
80260-ŞİŞLİ/İSTANBUL

İLGİ : 03.04.2000 tarih ve 2000/01/3210 sayılı yazınız.

İlgi yazınızın incelenmesinden, Bankanız aracı kılınarak yapılan Ödünç Menkul Kıymet işlemlerinde, ödünç verilen hisse senetlerinin bir alım-satım işlemine konu olup olmadığına ve uygulamanın vergi mevzuatı karşısındaki durumuna ilişkin olarak, Bakanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 4444 sayılı Kanunla 1999-2002 yılları gelirlerinin vergilendirilmesine ilişkin olarak 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 56 ncı maddenin (D) fıkrasının 1 numaralı bendinde "ivazsız olarak iktisap edilenler hariç olmak üzere; hisse senetlerinin iktisap tarihinden başlayarak üç ay içinde veya iktisaptan evvel elden çıkartılmasından sağlanan kazançlar ile diğer menkul kıymetlerin (menkul kıymet yatırım fonlarının katılma belgeleri hariç) elden çıkartılmasından doğan kazançlar," değer artışı kazancı olarak vergiye tabi olacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise bu maddede geçen "elden çıkarma" deyiminin, mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre; Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan V/18 Seri No.lu "Kredili Menkul Kıymet Açığa Satış ve Menkul Kıymetlerin Ödünç alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ" esaslarına göre Bankanız aracılığıyla yapılan ve vade sonuna kadar veya vadeden sonra mislen iade olunan ödünç hisse senedi işlemlerinde "elden çıkarma" gerçekleşmediğinden; ödünç verenler bakımından "elden çıkarma" dolayısıyla doğan kazanç da bulunmamaktadır. Ancak, bu şekilde gerçekleşen ödünç hisse senedi işlemlerinde, ödünç verenlerin elde etmiş olduğu komisyon gelirleri, gerçek kişiler bakımından menkul sermaye iradı olarak gelir vergisine tabi tutulacak; kurumlar bakımından ise kurum kazancı olarak kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.

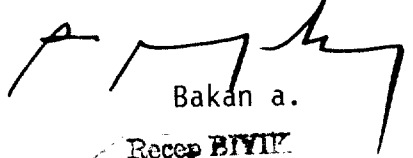
Diğer yandan, yine Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan V/18 Seri No.lu Tebliğ hükümlerine göre ve Bankanız aracılığıyla yapılan ödünç hisse senedi işlemlerinde, hisse senedinin vade sonunda veya vadeden sonra mislen iade edilmemesi nedeniyle, ödünce konu hisse senedinin karşılığının Borsa'da gerçekleşen son işlem fiyatından nakit olarak ödenmesi durumunda ise;

19

- Ödünç verenler bakımından "elden çıkarma" gerçekleşmiş olacak ve bu hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, ödünç veren gerçek kişiler bakımından (iktisabından itibaren üç aylık sürenin geçmemiş olması şartıyla) değer artış kazancı olarak gelir vergisine tabi tutulacak; ödünç veren kurumlar bakımından ise kurum kazancı olarak kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.

- Ödünç alarak açığa satış işlemi gerçekleştirenler bakımından ise işlem "alış (iktisap)" sayılacak ve bu hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar açığa satış yapan gerçek kişiler bakımından (iktisaptan evvel elden çıkarma gerçekleştiğinden, her hangi bir süre ile kısıtlı olmaksızın) değer artış kazancı olarak gelir vergisine tabi tutulacak; açığa satış yapan kurumlar bakımından ise kurum kazancı olarak kurumlar vergisine tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bakan a.
Recep BIYIK
Gelirler Genel Müdürü
Yardımcısı